No. 2443 Zaterdag 15 November 1930. 47ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda, Tel. 507
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Curaçaosche Sprokkelingen.

ARUBIANA

Gouvernementszorg op Aruba.

'T Moet voor een bewindsman met energie en durf een genot zijn, te werken in een land dat 'n toekomst heeft, — vooral wanneer de noodige krachten en de middelen om iets groots tot stand te brengen ter zijner beschikking staan. Wanneer hem bovendien, naast zijn energie, eigen zijn, de ruime blik en het instinctief aanvoelen van de nooden van het volk, — eigenschappen die den waren bewindsman karakterizeeren, — dan is er veel, heel veel goeds voor 't volk van hem te verwachten.

In dat geval verkeert Gezaghebber Wagemaker van Aruba.

Actief en voortvarend man, wiens activiteit als om strijd geprezen wordt, is hij gekomen in een tijd, dat de omstandigheden hem wel bijzonder gunstig waren.

De tijd van bezuiniging en nogmaals bezuiniging, waarin zoo vaak de schoonste plannen strandden op het in den treure herhaalde bezwaar, van: er is geen geld! — wat is er doodender voor de energie van een man, dan het aan handen en voeten gebonden liggen? — deze tijd was voorbij. De middelen vloeiden rijk, — het Bestuur van Curaçao was genegen te helpen zooveel het kon; — er werd aangepakt en doorgezet, en ondanks het vele dat er nog te doen overblijft, veel, zeer veel in korten tijd tot stand gebracht.

Gezaghebber Wagemaker trof het wel bijzonder gunstig, naast zich te vinden als chef van Openbare Werken, een man als van der Heyden, geen kamergeleerde, ofschoon met een uitgebreide technische kennis op velerlei gebied, maar vooral man van de praktijk, met een rijke jarenlange Oost-Indische ervaring, iemand die weet te werken en te doen werken; — juist de man, dien hij ter uitvoering zijner vele groote plannen noodig had.

'n Vluchtig bezoek aan Aruba is voldoende om u te overtuigen, dat er met lust en energie gewerkt wordt om den achterstand van zooveel jaren, — gevolg van 't stelsel van bezuiniging — in te halen.

De hoofdstraten van Oranjestad, alle verhard en geasfalteerd; voor 't volgend jaar staan op het program de zijstraten, voornamelijk ook om de hoofdstraten, waardoor thans geheel het drukke auto- en truckverkeer geleid wordt, eenigszins te ontlasten.

De nieuwe weg Oranjestad-San Nicolaas nadert zijn voltooiing. Begin December hoopt men hem plechtig en officieel in tegenwoordigheid van de autoriteiten voor 't verkeer te openen. Dit is een prachtprestatie, waarvoor den Chef, van der Heyden, met z'n staf van arbeiders, alle eer toekomt. Deze weg is het grootste geasfalteerde traject in de kolonie. Zeventien kilometer lang is hij nog enkele kilometers langer dan de weg om 't Schottegat. In de maand Januari er mee aangevangen, hoopt men er, met verbindingsdam over 't Spaansch Lagoen incluis, begin December mee kant en klaar te zijn. Natuurlijk heeft men met moeilijkheden te kampen gehad, — bij een zoo groot en uitgebreid werk kan 't wel niet anders- vooral moeilijkheden bij de levering van materiaal.

Doch daarnaast staat een factor, die vooral heeft meegewerkt, en dat is het weer, waardoor het mogelijk was zonder oponthoud het werk voort te zetten. Wanneer alle omstandigheden even gunstig waren geweest, en de levering van steenslag en van asfalt in die mate had kunnen geschieden, zooals gewenscht was, dan zou men 't hebben kunnen brengen en de arbeidsprestatie opvoeren tot ongeveer 200 strekkende M. per dag.

Wat deze prestatie nog des te waardevoller maakt, is het feit, dat ze niet geschied is ten koste van groote financieele offers, zooals zoo vaak bij geforceerde prestaties het geval is, doch dat er met kracht, maar ook met zuinigheid gewerkt is, zoodat men nog beneden de raming gebleven is, en het toegestane krediet, van f. 600.000 alleszins voldoende is gebleken. Honor cui honor!

Voor 't volgend jaar staan nu op het program de verharding en asfalteering van den weg Oranjestad-Sta. Cruz, en de aanleg van een nieuwen verbindingsweg om Sta. Cruz op den grooten weg: Oranjestad-San Nicolaas, aan te sluiten.

Een ander groot werk, dat eerst in Juni ll. is aangevangen en thans eveneens zijn voltooiïng nadert, is de nieuwe steiger in de Paardenbaai ter hoogte van Forti abao. Onder leiding van den technisch ambtenaar Smit, is deze steiger uitgevoerd door de firma Dijckerhoff & Widman. Deze steiger staat geheel op diep water; aan de buitenzijde staat ruim 5 M. en aan de binnen zijde ruim 4 M. water. Bij een lengte van 150 M. heeft hij een breedte van 15 M. en is van binnen opgevuld met de baggerspecie, door den baggermolen uit den havenmond opgehaald. Door een 9 M. breeden dam van 285 M. lengte is hij met den wal verbonden. Eerst later, wanneer de aanvulling voldoende verhard zal zijn, en er geen gevaar voor verzakking meer zal bestaan, zal men het bovendek in orde brengen.

Ook deze steiger, die zeer zeker voor Aruba een groote aanwinst is, hoopt men begin December, tegelijk met den nieuwen weg Oranjestad-San Nicolaas officieel in gebruik te stellen. Ofschoon hij niet in allen deele aan de verlangens der Arubiaansche bevolking voldoet; — men had hem graag wat langer en de uitbaggering van de havenmond wat dieper verlangd, — is het toch een flink stuk werk, waarvan de heer Smit alle eer heeft; — met bekwamen spoed is er gewerkt, — in nauwelijks zes maanden tijd is hij tot stand gekomen.

Alleen is 't jammer dat het plan van Smit in Curaçao geketst is, om n. l. in den verbindingsdam hier en daar spuiingen te maken ter loozing van het vuil, dat zich thans tegen dien verbindingsdam en speciaal in den hoek dien deze met de steiger vormt, ophoopt. Vroeg of laat zal men toch tot het maken dezer spuiingen moeten overgaan.

De toekomst zal moeten leeren, in hoever deze steiger voor de bestaande en de eventueel later te scheppen behoefte zal blijken voldoende te zijn.

Blijkt de aanlegruimte onvoldoende, dan bestaat er gelegenheid te over om deze uit te breiden. Nu de eerste stap ter havenverbetering gedaan is, zal het Bestuur er zeker niet voor schromen, om, zoo 't noodig mocht blijken, ook een tweeden en derden stap te doen.

Wij hebben de toezegging van Zijne Excellentie den Gouverneur reeds, dat wanneer in de toekomst verdere uitdieping van den havenmond zou noodig blijken te zijn en de middelen het gedoogen, het Bestuur gaarne bereid zal gevonden worden daartoe over te gaan. Wat van de verdere uitdieping gezegd is, geldt natuurlijk ook van de verdere uitbreiding van den steiger.

Uit een en ander moge blijken, dat de belangen van Aruba zoowel bij het Koloniaal als Plaatselijk Bestuur in goede handen zijn.

Een volgende keer meer.

Zie beoordeeling van dit boek: „IN VOLLEN BLOEI," op pagina 4 van dit blad.

IJzerman beantwoord.

23 Sept ll. beantwoordde de heer de Graaff, Minister van Koloniën schriftelijk de een paar maanden geleden gestelde vragen van den heer IJzerman betreffende de inbezitneming door het bestuur van Curaçao van de plantages Rio Canario en Suffisant.

1° Is het waar, dat het bestuur van Curaçao bij beschikking van 21 Juni 1929 — gebruik makende van den afgekondigden „staat van beleg" en de hiermede verband houdende bepalingen van de Verordering regelende de onteigening ten algemeenen nutte (*Publicatieblad* 1887, n°. 23) — de onverwijlde inbezitneming heeft gelast van de plantages Rio Canario en Suffisant, gelegen in de onmiddelijk nabijheid van de terrein envan de Curaçaosche Petroleum-Industrie Maatschappij?

2° Is het waar, dat deze maatregel werd genomen wegens de omstandigheid, dat op voornoemde plantages vele Venezolanen, werkzaam bij de Curaçaosche Petroleum-Industrie Maatschappij, zijn gevestigd, van wie vermoed wordt, dat zij voor een deel hebben medegewerkt of getracht hebben mede te werken tot het welslagen van den 8 Juni 1929 door generaal Urbina c. s. ondernomen aanslag, en dat daarom de verkrijging van de zeggenschap over die plantages noodig werd geoordeeld, ten einde het bestuur beter in staat te stellen om contrôle uit te oefenen op de opwonenden, om te beslissen, welken personen wèl en welken gersonen niet wordt toegestaan zich op die terrein te vestigen, alsmede om reeds aldaar gevestigden van die terreinen te verwijderen, wanneer hiertoe aanleiding mocht bestaan?

3°. Is het waar, dat een door den Gouverneur benoemde commissie, die te bepalen had, welke schadevergoeding door het Gouvernement aan de eigenaars van voormelde plantages diende te worden toegekend, deze schadevergoeding heeft vastgesteld op een bedrag van f 400.000 en dat bij exploot, opgenomen in de *Curaçaosche Courant* van 13 September 1929, aan de gezamenlijke erfgenamen van wijlen echtelieden Andries Louis de Lanncy en Antonetta Arietta Ribbius, blijkbaar de laatstbekende eigenaars dier plantages, een bedrag van f 300.000 als schadevergoeding is aangeboden?

4°. Is het waar, dat voornoemde plantages eenige maanden geleden geheel of bijna geheel in erfpacht zijn uitgegeven aan de Curaçaosche Petroleum-Industrie Maatschappij voor den tijd van 60 jaren en tegen een jaarlijksche canon van f 12.000?

5°. Indien vorenstaande vragen bevestigend moeten worden beantwoord, kan de Minister dan mededeelen:

a. of de erfpachtscanon in overeenstemming kan worden geacht met

Het St. Elisabeth's-Gasthuis op Curaçao.

1855 -- 3 December -- 1930.

V.

Bij den nieuwbouw van het Westelijk gedeelte in 1905 stond natuurlijk in princiep voorop, later ook de oorspronkelijke bouw aan de Oostzijde van 1857 af te breken en eveneens door een modern gebouw te vervangen, geheel gelijkvormig in stijl en inrichting gelijk de eerste nieuwbouw. Maar tegelijkertijd droeg het Bestuur daarbij de vaste overtuiging, dat wel voor lange jaren dit hoofdgebouw ruimte in overvloed zou bieden. Doch de werkelijke jaarcijfers logenstraften telkens alle berekeningen. Voor 1905 tot 1912 was het aantal jaarlijksche patienten wederom met 50 % gestegen, zoodat de nood dwong om afdoende maatregelen te treffen en veel vroeger dan men ooit had kunnen vermoeden den nieuwbouw van het Oostelijk gedeelte onder handen te nemen. Hiertoe werd in 1913 besloten.

Deze tweede groote bouw omvatte vooreerst een nieuwe bijna geheel vrijstaande kapel van 23 Meter lengte, gedeeltelijk op de plaats der oude, doch nu niet meer naar het Zuiden, maar naar het Oosten gericht. Verder een groote carré van 39 bij 30 Meter rondom een binnenplaats gebouwd. In de benedenverdieping gaf 't gedeeltelijk langs de kapel ruimte voor rectorswoning en verder een vrouwenafdeeling voor onvermogenden met twee groote zalen, waarnaast een omwaschkeukentje aan de Noordzijde, met drie kleinere ziekenzalen aan de Oostzijde, en drie groote zalen aan de zeezijde, die in de eerste 8 jaren ingenomen werden, door *Sosiégo*, de afdeeling oude en gebrekkige vrouwen. Op de bovenverdieping zijn 18 groote en kleinere ziekenkamers 1ste en 2de klas met een ruim overdekt balcon langs de geheele Zuidzijde met heerlijk, onbelemmerd uitzicht op den ingang der haven, de zee en het Rif.

Aan de Noordzijde wordt de voorgevel van het Oostelijk en Westelijk gedeelte onderbroken door een klein voorplein vóór de kapel, terwijl aan de achterzijde deze beide gedeelten verbonden zijn door een vleugel, waarin beneden een groote ziekenkamer voor de zusters, en een ruime apotheek met laboratorium en twee magazijnen als opslagruimten voor medicijnen en verbandstoffen.

In 1920 bood zich een gunstige gelegenheid aan nog meer vrouwelijke patienten te kunnen opnemen, door den aankoop van het woonhuis van den Heer Frits Muskus aan de overzijde van de Gasthuisstraat, waarheen twee jaar later *Sosiégo* met de oude vrouwen werd overgebracht, zoodat in het Gasthuis de zalen door hen ingenomen, nu vrij kwamen voor 3e klas vrouwelijke zieken.

De laatste nieuwbouw dagteekent van 1924—1925, toen aan de uiterste Westzijde een geheel nieuwe vleugel van 40 M. lengte langs de St. Thomasweg werd bijgebouwd. Deze bouw was noodzakelijk geworden door het groot gebrek aan de 3e klaskamers voor mannelijke verpleegden, hoofdzakelijk voor de burger- en militaire politie en voor het lagere personeel van C. P. I. M. en van de verschillende Stoombootmaatschappijen, welke daar in de benedenverdieping nu in 5 kamers (elk voor 6 à 7 verpleegden), zijn ondergebracht; bovendien bevindt zich in deze vleugel ook de septische operatiezaal. Op de bovenverdieping van dezen vleugel kreeg de zich steeds uitbreidende kraamafdeeling de beschikking over 8 kamers 1ste en 2e klas elk met een vrij, overdekt balcon met mooi uitzicht, welke kamers bijna doorloopend allen bezet zijn.

De meeste lezers, wien deze droge beschrijving onder de oogen komt, zullen ternauwernood op de gedachte komen en zich ook moeielijk een denkbeeld kunnen vormen, hoeveel economie en voorzichtig finantieel beleid er is noodig geweest, welke enorme kapitalen er vereischt werden, om in den loop der laatste 50 jaren zulke monumentale gebouwen tot stand te brengen, zonder dat daarbij het Gouvernement door subsidie of renteloos voorschot ooit iets bijdroeg, toen er ook geen Pastoor Kieckens meer leefde, die het deficit telkens uit zijn persoonlijk vermogen kon bijpassen.

Ook van deze zijde bezien levert de stichting en de bouw van het St. Elisabeth's Gasthuis merkwaardige gezichtspunten.

Veronderstel, dat het particulier initiatief der Katholieke Missie zich op dit gebied afzijdig had gehouden, dan zou toch het Gouvernement zeker op den duur zich niet aan de verplichting hebben kunnen onttrekken hier een algemeen ziekenhuis op te richten, evengoed als het dit voor de krankzinnigen en melaatschen gedaan heeft, evenzeer als hier later omstreeks 1890 een afzonderlijk Militair Hospitaal tot stand kwam. En dan zoo de vraag gewettigd zijn: Wat zou dit aan het Gouvernement aan stichtingskapitaal en bouwfondsen en later telkens aan jaarlijksche uitgaven voor verpleging en onderhoud der gebouwen gekost hebben?

Wat de verplegingskosten betreft, tasten we niet geheel in het duister, maar bestaan er positieve gegevens, die een meer nauwkeurige vergelijking mogelijk maken. Sinds ongeveer zes jaar is hier het Militair Hospitaal opgeheven en sindsdien wordt de burger- en militaire politie in het St. Elisabeth's Gasthuis verpleegd. Uit zekere bron is ons bekend, dat dit per dag en per persoon aan de koloniale kas een besparing van meer dan 3 fl. heeft gegeven, terwijl op zijn zachtst uitgedrukt de verpleging er niet onder geleden heeft.

We kunnen dus gerust als vaststaande aannemen, dat dank zij het particulier initiatief der katholieke Missie de kolonie en de belastingbetalers sinds de oprichting van ons Gasthuis zich jaarlijks duizende en duizende guldens aan uitgaven bespaard hebben.

* * *

Een monumentale bouw alléén stempelt een ziekenhuis nog niet tot een moderne inrichting, die voldoet aan de tegenwoordige eischen der medische wetenschap.

Daartoe behoort vooreerst het personeel, dat tegenwoordig reeds uitgegroeid is tot 52 Zusters en 25 werkmeisjes. Maar hier hebben we meer speciaal de verpleegsters op het oog, aan wie de zorg der zieken is toevertrouwd. Wij hebben de vorige week reeds gezegd, hoe de vooruitgang der medische wetenschap en speciaal van de chirurgie heel andere eischen ging stellen voor de geschiktheid der verpleegsters, dat daarbij de technische kennis en vaardigheid als eerste voorwaarde op het program kwam te staan.

De theoretische en practische technische opleiding voor ziekenverpleging duurt in Holland drie jaar. In het Moederhuis van Breda verwierf in Mei 1905 de eerste Zuster dit diploma. En reeds in 1910 met de komst van Zr. Odrada kwam ons Gasthuis in het bezit van de eerste Zuster met Hollandsch diploma voor ziekenverpleging en sedert dien datum zijn reeds 14 zusters hier aangekomen met datzelfde diploma, terwijl op het midden der volgende maand met het S. S. „Colombia" nog drie andere gediplomeerde zusters verwacht worden. Onder dezen staf gediplomeerde zusters zijn er enkelen, die nog bovendien een speciaal diploma hebben voor wijk-, of kraam- of babyverpleging, terwijl het Bestuur de stellige toezegging heeft, dat bij elke jaarlijksche groep nieuwe zusters, uit Holland gestuurd, steeds één of twee gediplomeerde zusters de bestaande krachten zullen komen aanvullen of versterken. Gelijk bekend is, bezit ons Gasthuis sinds lang reeds in Zr. Dymphna een gediplomeerde apothekeres, die haar wetenschappelijke opleiding nog

de waarde van de in erfpacht uitgegeven terreinen;

b. of deze uitgifte in erfpacht te rijmen valt met artikel 70 van bovengenoemde verordening, luidende:

„Wanneer hij, in wiens naam de onteigening gelast is, den eigendom van het goed niet langer voor het beoogde doel noodig acht en er nog geen drie jaren sedert de onteigening verloopen zijn, is de onteigende bij voorkeur boven alle anderen, tegen betaling van den prijs, door deskundigen te bepalen, tot verkrijging daarvan gerechtigd,'

c. of na deze uitgifte in erfpacht, de bereiking van het doel, waarmee de inbezitneming der plantages door het Gouvernement is geschied, voldoende verzekerd blijft?

Ad 1 um. Inderdaad heeft de vorige Gouverneur van Curaçao bij beschikking van **21** Juni 1929, n° 617 (*Publicatieblad* n° 50), dus in het tijdsbestek, dat de staat van beleg voor het eiland Curaçao was afgekondigd de onverwijlde inbezitneming gelast van tot een fideï-commissaire erfstelling behoorende „plantages" Rio Canario en Suffisant.

Ad 2 um. Tot deze inbezitneming is overgegaan, omdat op de zooeven genoemde gronden — de uitdrukking „plantages" past niet bij den toestand, waarin deze terreinen verkeerden — In de onmiddelijke nabijheid van de stad tal van vreemdelingen huisden, waaronder zich onderscheidene ongunstig bekende elementen bevonden, terwijl het was komen vast te staan, dat velen van de op die gronden wonende personen hadden deelgenomen aan den overval van het Waterfort op 8 Juni 1929 of behulpzaam waren geweest om dezen overval te doen slagen.

De inbezitneming was onvermijdelijk om op korten termijn een einde te maken aan wantoestanden, niet alleen op politioneel gebied, maar ook op dat der huisvesting en der hygiëne, waartegen, naar in de practijk gebleken was, niet afdoende kon worden opgetreden, wijl, als gevolg van den verwarden privaatrechtelijken toestand, waarin de gronden verkeerden, veelal niet was vast te stellen, wie de rechthebbenden op een bepaald deel der gronden of de rechtmatige gebruikers daarvan waren.

Ad 3 um. Een door den vorigen Gouverneur benoemde commissie heeft inderdaad de waarde van genoemde gronden geschat op f 400 000, terwijl bij exploot, opgenomen in de *Curacaosche Courant* van 13 September **1929**, aan de gezamelijke erfgenamen van A. L. de Lanney en A. A. Ribbius als schadeloostelling een bedrag van f 300 000 is aangeboden. De schatting der commissie meende de vorige Landvoogd niet te mogen volgen, omdat daarbij geen rekening was gehouden met de omstandigheid, dat de opbrengst van de behuizingen niet geheel ten goede kwam aan de erfgenamen en dat dus de gronden, hoewel die bij intensieve exploitatie en met heffing van woekerprijzen wellicht tot een opbrengst naar reden van een waarde van f 400.000 zouden zijn te brengen, in werkelijkheid die waarde niet vertegenwoordigden. Het werd daarom juister geacht, om aan de erfgenamen aan te bieden een som, die ongeveer, (naar boven afgerond) gelijk stond met de vanwege den Belastingdienst verrichte schatting van hun bezit voor de vaststelling van de daarvan te heffen grondbelasting.

Ad 4um. De genoemde gronden werden voor een groot deel aan de „Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij" in erfpacht uitgegeven voor een tijdvak, eindigende op 23 Maart 1992, tegen een jaarlijksche canon van 12000.

Ad 5um. a. De erfpachtscanon kan in overeenstemming worden geacht met de waarde van de in erfpacht uitgegeven terreinen. Van de onteigende perceelen is een gedeelte, ter uitgestrektheid van ± 26 H.A., buiten de uitgifte gehouden.

b. Deze uitgifte in erfpacht wordt niet in strijd geacht met artikel 70 der verordening in *Publicatieblad* 1887 no. **23**, aangezien dat artikel betrekking heeft op het geval, dat hij, in wiens naam de onteigening gelast is, zich van den eigendom van het goed wenscht te ontdoen, welk geval zich in deze niet voordeed.

c. De uitgifte in erfpacht van een groot deel der gronden aan de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij stelt deze in staat op het terrein fabrieken, kantoren en vooral arbeiderswoningen te plaatsen. Er is geen reden om aan te nemen, dat bij de oprichting van een en ander niet stipt rekening zal worden gehouden met de voorschriften, welke ter verzekering van het algemeen belang zijn of zullen worden gegeven. Ook omdat bedongen is, dat het Gouvernement de contrôle en het medezeggenschap over de gronden behoudt, ter voorkoming, mede op deze wijze, dat zich daar ongewenschte elementen nederzetten, kan gezegd worden, dat bij deze uitgifte de bereiking van het doel, waarmede de inbezitneming geschiedde, verzekerd blijft.

Koninklijke Nederlandsche Vereeniging „Onze Vloot"

AFDEELING „CURAÇAO".

Feestavond op Zaterdag, 29 November 1930, in het „Theater Brion".

Aanvang: 8 uur n.m. precies.

Aan dezen avond zal worden medegewerkt door de „Ontspannings-Commissie" en het Bioscoopensemble der Muziekvereeniging „I. D. O." uit Emmastad e.a. Er zal een uitgebreid cabaret-programma ten beste worden gegeven. Verder zal de Weledelgestrenge Heer W. VAN DEN DONKER, Commandant van Hr. Ms. „Arend", een causerie houden over een onderwerp betreffende de Nederlandsche Marine.

Leden der Vereeniging hebben recht van toegang met één dame op vertoon van een speciaal voor dezen avond gedrukte kaart, welke hun binnenkort zal worden toegezonden.

Op Zondag, 30 November, 1930. wordt deze feestavond herhaald met ongeveer hetzelfde programa, waartoe de leden der Afdeeling, die op 29 November verhinderd zijn, op vertoon van bovenbedoelde kaart toegang hebben. Voorts zijn op 30 November, voor zoover plaatsen beschikbaar, toegangsbewijzen ad f 2.50 verkrijgbaar aan de zaal.

Zij, die lid der Vereeniging wenschen te worden, kunnen zich opgeven bij één van de volgende Bestuursleden:

S. M. L. Maduro Voorzitter,
H. J. Cohen Henriquez Onder-Voorz.
Mr. G. H. Eskes Secretaris,
Mr. A. W. J. M. Desertine Penningm.
W. Gauw,
Ir. J. de Pril,
J. H. Sprockel.

GROEP NEDERLANDSCHE ANTILLEN VAN HET ALGEMEEN NEDERLANDSCH VERBOND.

Op Zaterdag 22 November beginnende 8.30 des avonds zal de Heer Rustige, hoofdonderwijzer van de school Negropont een lezing, getiteld; „De gouden eeuw in de geschiedenis der Nederlanden" houden voor de leden van onze groep in de zaal boven de Societeit „De Gezelligheid."

Het Bestuur zal de leden kaarten doen toekomen die toegang geven voor het lid en eene dame.

DE HEER EN MEVROUW

Van Weel-Van den Berg

geven met vreugde kennis van de geboorte van hun dochtertje

Anna.

Curaçao, 8 November 1930.

San. „Het Groene Kruis."

INGEZONDEN.

Damverbinding over Spaansch Lagoen, Aruba.

Uit de wrijving van gedachten tusschen de leden Beaujon en van der Linde Schotborgh in de zitting van den Kolonialen Raad over een eventueel wegstorten van het gedeelte over Spaansch Lagoen (Amigoe di Curaçao No 2440, wegzakken van het gedeelte over Spaansche Lagoen is onmogelijk) valt te concludeeren, dat de plaatselijke aangelegenheden van dit zustereiland wel in de gedachte van genoemde leden wemelen, doch jammer dat de belangstelling zelve, zoo beperkt was en alleen geconcentreerd bleef op deze futiliteit.

Daar zijn immers vele belangrijke zaken op dit eiland, die zeer zeker aanspraak kunnen maken op de agenda van den Raad, en wij doen beleefd een beroep op de geachte leden, om in dezen de voetsporen van het afgetreden lid Zeppenfeldt wel te willen drukken; het gemis van dit lid in den Raad blijven wij nog steeds gevoelen.

Men gelieve eraan te denken, dat Aruba, thans niet meer nederig hoeft te staan bij de Koloniale Begrooting, doch daarentegen wel eischen stellen kan, op grond van zijn goede rechten en crediet.

Overtuigd zijn wij echter, dat een opzettelijk negeeren niet bestaat, doch het vergeten in dit geval is tevens verwaarloozen. Aruba is voor de Kolonie heden een kostbaar stuk, en mag niet door het vergeten verwaarloosd worden.

De leege plaats van een vast Rechter op Aruba is een bewijs van de onverstandigste verwaarloozing; en is dit niet een ongeoorloofde onnoozelheid, niet te beseffen de gevaarlijke gevolgen, die deze wantoestand, welke koste wat 't kosten wil, onmiddellijk weggeruimd dient te worden, geleidelijk crëeert; dat men trachte dit te begrijpen.

Naar onze bescheiden meening, zouden de discussieerende leden indien zij objectief geoordeeld hadden aan de hand van respectievelijk bekomen gegevens over het Spaansch Lagoen, beiden gelijk kunnen hebben.

De tegenstrijdige meening van genoemde leden is een analoog geval van dat van de twee jongens, die met elkander vochten, omdat de een den ander niet wilde toegeven, dat er een hond geschilderd was op de brug, maar wel een tijger. De derde jongen die erbij kwam merkte op dat van de twee jongens, de eene zijn oogen gericht had op een geschilderden hond, de andere daarentegen op een geschilderde tijger.

Een paar maanden geleden begon men met het aanleggen van den grondslag van den dam over Spaansch Lagoen, en verder bleef men wachten op de komst van den Heer Directeur van Openbare Werken ten dezen, om te beslissen, of daarop al dan niet een betonnen brug gemaakt zou worden; de conclusie van den Directeur was: geen brug maken, maar de dam verhoogen en verbreeden, zoodat daarop voldoende rijvlakte blijft, tot verbindingsweg met aan beide kanten de noodige talud.

Het na de komst van den Directeur op Aruba geweest zijnde lid Beaujon kon objectief oordeelende naar dezen laatsten stand van zaken gerust het lid Schotborgh verzekeren, dat voor zijn vrees van wegschuiven geen grond bestaat, terwijl het lid Schotborgh, oordeelende zonder te weten, dat de aangevangen grondslag verbreed zou worden met talud en zonder eene uitlegging van het lid Beaujon, die na de komst van den Directeur alhier de situatie had waargenomen, wel reden mocht hebben om te zeggen, dat hij nog zijn vrees koestert.

Dat zulk een damwand betrouwbaar is, daarvoor hoeft men geen technische kennis te hebben om zulks te kunnen inzien; van de zandsteiger van de A. P. M. ten deze enkele jaren geleden door leeken gemaakt van gestorte steenen, met natuurlijk talud en waarop duizenden tonnen zands zijn verscheept, is tot nog toe geen steentje van zijn plaats weggeschoven.

De vrees van lid Schotborgh, dat de nieuwe weg St Nicolaas-stad slechts door een gedeelte van de bevolking gebruikt zal worden, wenschen wij ook graag categorisch te ontzenuwen; echter daartoe ontbreekt ons een uitlegging van lid S. wat hij eigenlijk hiermee bedoelt.

Wij hopen echter dat het voor het lid Schotborgh eene gerustelling zal zijn, wanneer wij hem verklaren en aanbieden te bewijzen, dat de aan dit werk gespendeerde gelden even voordeelige uitwerking zullen hebben op den economischen toestand van deze gemeenschap, als geschikte medicijn op een kranke, en dat wij er zeker van zijn, dat uit dezen weg en eene behoorlijke havenverbetering zullen voortvloeien alle andere sociale voorzieningen, indien de industrieele schreden van thans op Aruba, de huidige vaart behouden.

Aan den Gezaghebber van dit eiland geven wij de verzekering van de oprechte erkentenis en waardeering van deze bevolking voor zijn doortastend en steekhoudend initiatief ten opzichte van dezen weg.

Met beleefde dankzegging aan den geachten Heer Redacteur voor de opname.

Hoogachtend.

De Landraad,

H. Eman.

Windward Islands berichten.

Thanks to W. H. W. H. for article in „Amigoe" October 18th.

Mr. W. H. W. H. must understand that „Mother" is not a traveling salesman, and to have a correspondent in every island .... well, „boys will talk", so better not. We suggest that Mr. W. H. M. H. continue giving news of Saba, and we are certain that Mr. Ed. will combine both and therefore give us a good one. Is it necessary to know the writer?

We are dealing with a very delicate subject this time and may state that it is written without prejudice.

On two occasions the steamers, which call at Marigot, brought mails for Philipsburg, but it was discontinued. Last night a steamer arrived in Marigot from North, and an official of the Post office together with some others went over in the truck, in the hope of getting mail by sa[il] steamer; but when the Governor [of] Marigot came ashore, he told th[em] that the steamer landed the mail [at] St. Thomas, and that: „according [to] instructions", Now, luckily for us, [the] „Ruby" did not leave St. Thomas un[-] til Tuesday October 28th., so she [could] bring them. At any rate those lette[rs] will have arrived here about 6 da[ys] after arrival of steamer. The „Oce[an] Dominion S.S. Co." asked for a sub[-] sidy from the Curacao Governme[nt] through their agents, but up to th[e] present no response has been ma[de] to the request, which was sent ov[er] 6 months ago. We are not sayin[g] who are to be blamed, but we [all] know that the „UPKEEP" of St. Marti[n] is through the U.S.A. mail, and th[at] an answer to a letter from Marigot [to] the U.S.A. takes only 18 days, where[as] in Philipsburg it takes more than [a] month under good circumstanc[es] (That's saying plenty).

Now John be careful with this on[e]. It is not pleasing to us, Philipsbu[r]gers, to see the business that [is] carried on by our French neighbou[rs] in Marigot. All our cargo com[es] through there. That same line [of] steamers wanted to come to Philips[-] burg in preference to Marigot, but th[e] merchants would not come togeth[er] and have the matter fixed for the orde[-] ring of their goods direct from the U.[S.] A. and Marigot immediately saw th[e] benefit to be reaped, and of cours[e] made use of the opportunity, and [is] doing well. Philipsburg could hav[e] been a depôt for Statia and Saba cargo, but now Marigot is depôt or „Great bay". Youngman that started a littl[e] business of their own six years ago, a[re] in much better circumstances than an[y] of our boys, and they are not econo[-] mical at all; must liberal in thei[r] expeditures; and still today they ar[e] on the top. BUT WHO IS TO B[E] BLAMED?

We have seen our trade; transpor[-] tation of emigrants etc.. driven fro[m] „Greatbay" to a foreign shore, an[d] the result is, while we are declinin[g] slowly, but surely, our French neigh[-] bours are progressing rapidly.

If some unforeseen help, which wi[ll] be hailed as a boon to the popula[-] tion, does not present itself shortly, a band of music will have to be sen[t] from Curaçao to play the funeral dir[-] ge through Philipsburg.

Statia has made a start in the ef[-] fort to form an association of plan[-] ters etc. The great drawback to this however, is the fact that we have ha[d] a very severe drought. We are hopin[g] that the men will not get dishearte[-] ned and lose confidence in the matte[r]. H.E. has promised to do much, but as there are lots of thing needed her[e] and so many other things have been tried and failed that he wonders wha[t] to do for the best. We must really say that some „Lucky star" has just shone over St. Martin, for as far as we can understand our „Landraden" have represented us most splendidly in th[e] last few weeks. But one hint „Ned" the „Colonial referee" still has too much . . . „taken power."

We hope that Dr. has dropped that „dollar habit".

We deeply regret to state that our

---

ontving van den hoogst bekwamen militairen apotheker Buys, terwijl nog een tweede zuster met diploma van hulpapotheker haar ter zijde staat.

Wat het levend materiaal betreft, mogen we dus wel met eenige zelfvoldoening zeggen, dat het Gasthuis zijn best gedaan heeft aan de moderne eischen der medische wetenschap te voldoen.

In het geheel zijn er thans 70 Gasthuiszusters van Breda hier op het eiland werkzaam, waarvan 52 in het Gasthuis, 12 in het Krankzinnigengesticht op *Monte-Cristo* en 6 in het Melaatschenhuis op *Zaquitó*. In de achterstaande lijst kan men zien, hoeveel zusters sinds 1855 hun leven voor de zieken hebben opgeofferd.

Maar diezelfde medische wetenschap stelt ook zeer hooge eischen omtrent de technische uitrusting en inventaris, die een modern geoutilleerd ziekenhuis, op verbeurte van zijn goeden naam, eenvoudig heeft in te willigen, niettegenstaande de groote sommen die ermee gemoeid zijn.

Een leek, die staande voor de mooie glazen kasten, waarin het instrumentarium der operatiekamers in een gloed van blinkende nieuwheid ligt geëtaleerd, staat verbaasd over de rijke verscheidenheid van groote en kleine instrumenten, het eene al vreemder en angstwekkender dan het andere, doch de meesten hebben geen flauw begrip, welk een kapitaal die verzameling vertegenwoordigt, welk een kostbaar bezit deze is voor een ziekenhuis, waarvan de waarde en het nut alleen door den operateur en zijn assistenten ten volle kan beoordeeld worden.

Het St. Elisabeth's Gasthuis wil noch kan de pretentie hebben zich met een academisch of grootstadsziekenhuis te willen meten, doch wèl heeft steeds het plan voorop gezeten, om voortdurend inrichting en inventaris zooveel mogelijk te moderniseeren en om steeds het nieuwste en beste, voor zoover met de bescheiden middelen te bereiken was, aan te schaffen.

Een bijzondere vermelding verdient hier zeker wel de electrische lamp „*Scialitique*", een Fransche prachtuitvinding voor operatiekamers. Het is een lamp, waarvan de kap wel bijna één meter in diameter heeft, en die met een enkele lichte handbeweging hoog en laag en in elke gewenschte schuine stand kan geplaatst worden; een lamp, waarvan de lichtbron zelf onzichtbaar blijft, dus tijdens de operatie door zijn scherp licht niet het oog van den operateur kan verblinden.

Door een stelsel van prisma's en spiegels belicht zij uitsluitend en niets anders dan het operatieveld van den patient, tot zelfs diep in de buikholte, zonder dat ooit een hinderlijke schaduw dit lichtvlak kan verduisteren. Zij is zoo volmaakt ingericht, dat alhoewel die prisma's en spiegels tegelijk als brandglas zouden moeten werken, toch alleen het licht zich op de wonde concentreert, terwijl de warmte geabsorbeerd wordt, zoodat de temperatuur van dit lichtvlak, ook tijdens een langdurige operatie, nauwelijks 2 of 3 graden stijgt, wat vooral in de tropen een onwaardeerbaar voordeel is. Nog een andere voortreffelijke eigenschap heeft deze lamp. Wanneer door een ongelukkig toeval juist tijdens een operatie, de lichtbron of de electrische stroom defect zou raken, kan toch de operateur blijven doorwerken, door terstond drie reservelampjes in te schakelen, die hun stroom betrekken van een accumulator van de nieuwste vinding. Zelfs overdag wordt deze lamp bij de meeste operaties bijna geregeld gebruikt.

Het vorig jaar heeft het Gasthuis ook twee groote Amerikaansche electrische „*Climax*" steriliseerapparaten aangeschaft, één voor het steriliseeren van verbandstoffen enz, het andere voor de instrumenten, welke door hun onfeilbaar zekere en automatische werking wel het volmaaktste en meest betrouwbare zijn op dit gebied.

Toen het vorige jaar de *N. I. Gas Mij* begon met dag- en nachtstroomlevering voor electrisch licht en kracht, werd ook de laatste hinderpaal weggenomen, die zoo lang de aanschaffing had tegengehouden van een meer modern Röntgen-apparaat. Het Gasthuis heeft nu de beschikking over een *Gross-Heliodor* apparaat van *Siemens-Reiniger-Veifa* met een capaciteit van 100 kilo-volt en 150 milli-ampères, waardoor het thans mogelijk is zoowel om door te lichten, als om Röngenfoto's te nemen niet alleen van fractures, doch ook van alle inwendige organen. Dit toestel wordt door een Zuster bediend, die een speciale opleiding hiervoor in Breda heeft genoten.

Er zijn in het St. Elisabeth's Gasthuis nog tal van andere heel interessante installaties en apparaten, waarvan zelfs geregelde bezoekers en bezoeksters niet het minste vermoeden hebben, omdat ze er nooit iets van te zien krijgen.

Zoo bv. wordt in het Gasthuis door het geheele personeel en alle patienten uitsluitend *gekookt* water gedronken, waarvoor een aparte stoomkookketel met een capaciteit van 300 liter dagelijks in werking is. Ook de melk, elken dag in groote blikken van de plantages aangevoerd, wordt terstond door middel van stoom op kookhitte gebracht en bacterievrij gemaakt.

Gelijk men weet, is regenwater voor Curacao een levenskwestie. Het Gasthuis heeft ongeveer 13 of 14 regenbakken. Natuurlijk is de een grooter of kleiner dan de andere, heeft de een meer vangst dan de ander, is de eene vlugger leeg dan de andere. Vroeger moest het water van de eene door middel van emmers naar de andere worden overgedragen, wat zeer veel aan arbeidsloon kostte, waarbij veel water vermorst werd, en wat bovendien ook nog zeer onhygienisch was. Sinds eenig jaren heeft het Gasthuis een pneumatische waterleiding, waardoor al die ongemakken verholpen zijn. Al deze regenbakken zijn door een buizennet aangesloten met een centraal punt bij de de keuken, waar een motorpomp is opgesteld die het water, uit welken regenbak men maar verkiest, pompt en in een grooten afgesloten tank perst, die met lucht is gevuld, waardoor dus die lucht wordt saamgeperst. Deze saamgeperste lucht drijft het water in de pijpleiding op alle verdiepingen door het geheele huis, waar men het uit de kraan kan aftappen.

Ook onze keuken is, althans voor Curaçao, langzamerhand een modelinrichting geworden, die de volgende maand, wanneer een nieuwe Zuster komt met diploma van de Bredasche kookschool, nog meer attractie en grooter renommée bij de zieken zal krijgen. Alle gevaarlijke koperen en vertinde en geëmailleerde potten en pannen zijn afgeschaft en vervangen door mooi en hygiënisch aluminium keukengerief. De spijzen worden gekookt op een modern keukenfornuis van bijna 3 Meter lengte, met 2 vuren en 6 ovens, met ondergrondsche rookafvoer. In de eigen bakkerij staat een electrische deegkneedmachine. Het geurige lekkere brood en vleesch en kaas voor het ontbijt wordt in elke gewenschte dikte in sneetjes gesneden, de koffie en vleesch gemalen, messen geslepen en gepoetst, alles electrisch en onberispelijk en vlug.

Zelfs tot buiten de deur heeft het Bestuur zijn zorgen uitgestrekt. Het heeft wel lang geduurd, eer de toegangsweg van de Breedestraat naar en het plein vóór het Gasthuis een grondige verbetering onderging. Het had zelfs den schijn of het Bestuur ongevoelig was voor de talrijke vertoogen en klachten van doktoren en bezoekers, doch de moeilijkheid over de wijze van uitvoering en de hooge kosten schrikten af. Maar sinds April van dit jaar is ook dit ongerief geheel weggenomen en is deze weg, nu geheel vrij van alle kuilen en gaten en oneffenheden en keurig geasfalteerd, een genot worden om er overheen te rijden en te wandelen.

Deze vluchtige opsomming moge volstaan om te laten zien dat 't een voortdurend en ernstig streven van het Bestuur geweest is om het St. Elisabeth's Gasthuis zooveel mogelijk voor Curaçao tot een modelinrichting te maken. Het is de eerste maal dat het Gasthuis voor zich zelf reclame maakt. Doch bij een terugblik over de afgeloopen ¾ eeuw, bij de viering van het diamanten feest van zijn stichting mocht het toch wel voor een enkele keer de blommetjes buiten zetten. Niemand beter dan het Bestuur weet, hoeveel er nog ontbreekt, hoeveel plaatsruimte er nog te kort komt, hoeveel er nog verbeterd en uitgebreid kan en moet worden.

Tot nu hebben we weinig of niets gezegd over de Heeren Doktoren, die nu en vroeger in het Gasthuis de geneeskundige praktijk hebben waargenomen. Ook dezen verdienen als een essentieel bestanddeel van een ziekenhuis mede gememoreerd te worden.

En daarom brengen wij ons eeresaluut aan deze kundige dienaren der medische wetenschap.

De ouderen, die in die eerste 50 jaren hun krachten, hun toewijding en talenten hier in het Gasthuis aan de lijdende manschheid gewijd hebben, zijn reeds bij het gouden feest gehuldigd. En daarom herdenken we hier meer speciaal hen, die in de laatste 25 jaar in en door hun verheven werkkring tegelijk de naam van het St. Elisabeth's Gasthuis hoog hielden en zijn bloei bevorderd habben. En dan gaan op de eerste onze gedachten uit naar die mannen van de oude garde, waarvan op 't oogenblik nog alleen Dr. Th. J. G. Gaerste de eenige overgeblevene is. Vol dankbaarheid en weemoed herdenken we hier die mannen van de oude garde, Dr. Lens, Dr. Ferguson, Dr. Ellis en Dr. Evertsz, uit den tijd toen Curaçao nog meer gemoedelijk was, met meer patriarchale gewoonten, die zich werkelijk beschouwden (en daartoe het recht hadden) als een deel, als 't vaderlijk deel, te beschouwen van dat groote gezin, dat het Gasthuis vormde. Nog meer speciaal betreft dit Dr. H. Ferguson, die door de lange jaren, dat hij, belast met de armenpraktijk, later als stadsgeneesheer en al dien tijd als hoogst bekwame oculist, steeds de vraagbaak, de steun, als een vader, als het hoofd van dit gezin gebleven is. Velen zullen zich nog wel den dag herinneren in 1922, toen Dr. Ferguson afscheid nam van Curaçao en in het Gasthuis gehuldigd werd om zijn nobele karaktereigenschappen, en voor zijn steun en vriendschap jegens het Gasthuis werd dank gezegd.

Curaçao is veel veranderd. Veel verhoudingen en opvattingen en praktijken zijn in de latere jaren geheel anders geworden. Doch wat Goddank nog steeds gebleven is, dat is de prettige samenwerking, dat is de waardeering, dat is een zekere vóórliefde van alle artsen voor het St. Elisabeth's Gasthuis.

Sedert Dr. Th. Lens hier op Curaçao de eerste chirurg was, die hier groote operaties verrichtte, is Curaçao steeds in het bezit gebleven van bekwame chirurgen: Dr. Hubenet. Dr. de Haseth Möller, Dr. Boogaart, Dr. Kummer, Dr. Hugenholtz, aan wien honderden genezing en verlossing van hun kwalen dankten, maar die evenzeer hebben bijgedragen om den goeden naam van ons Gasthuis tot ver buiten ons eiland over geheel West-Indië uit te dragen. Mogen allen ook in de toekomst eensgezind blijven samenwerken om den bloei van het St. Elisabeth's Gasthuis te blijven bevorderen tot leniging van de lijdende menschheid.

Curaçao, 14 November 1930.

P. A. EUWENS, O. P.

VALSCH GELD. **Het publiek wordt gewaarschuwd voor de sedert korten tijd in omloop zijnde valsche guldens. Deze nagemaakte zijn 1 gram te licht, blauwere kleur, gedeeltelijk zonder randschrift, zijdragen het jaartal van aanmaak 1923. Bij of na het ontvangen derzulken wordt mededeeling verzocht Politiebureau, Afdeeling Recherche. De Kapitein Commandant Militaire Politietroepen, W. Antheunissen.**

boarding school for the girls is going to be closed. Sister Priorin, our most beloved teacher and friend is called away.

BERICHTEN

Prijsuitdeeling op Welgelegen.

Woensdag a. s. zal in het pensionaat Welgelegen der Zusters Franciscanessen de plechtige jaarlijksche prijsuitdeeling plaats hebben.

Vanaf morgen bestaat er gelegenheid de tentoonstelling van handwerken te bezichtigen.

De Directie van het pensionaat verzoekt vriendelijk, dat de Dames zich als altijd, onderscheiden door haar zedig deftige kleeding.

La Directiva del Colegio suplica que las Damas se presenten, vestidas como siempre, con decoro.

Welkom.

Volgende week worden per S. S. Simon Bolivar hier verwacht de volgende eerw. Fraters:

Fr. EMILIANO, die met verlof geweest is, de Fraters ANTHIMUS, BASILIUS, WALFRIED, GIJSBERT, ARNOLDO en FIDELIUS, waarvan 3 met hoofdakte voor het R. K. Onderwijs, en Frater CASIMIRUS voor Scherpenheuvel. Aan allen hartelijk welkom

Frater Radulphus 40 jaar op Curacao

Woensdag a. s. zal het 40 jaar geleden zijn dat Frater RADULPHUS, Overste der Fraters alhier, op Curaçao aankwam. Met uitzondering van een paar jaar, dat Frater RADULPHUS als Algemeen Overste der Congregatie in Nederland verbleef, heeft hij al die jaren hier op Curaçao doorgebracht: en aan Curaçao, speciaal aan het R. K. Onderwijs al de krachten van zijn grooten geest en groot hart gegeven. Moge de goede God zijn kostbaar leven nog vele jaren sparen.

Cur. Begrooting voor 1931.

Bij missive van 27 Sept. l. l. deelt Zijne Exc. de Minister van Koloniën aan den Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal mede, dat bij Koninklijk Besluit van 27 Sept. No 5. de Koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao voor het dienstjaar 1931, zooals deze na aanneming door den Kolonialen Raad, door den Gouverneur is vastgesteld bij verordening van 7 Juni 1930 (P. B. No. 57) is goedgekeurd.

Bij Beschikking van 25 Oct. ll. No. 1349 is gemeld Koninklijk Besluit in het Publicatieblad (P. B. No. 79) opgenomen.

Zeeslag.

De voor Donderdag ll. aangekondigde zeeslag, waarbij het tankschip „Rimula" door de „Van Galen" in den grond zou geboord worden, is uitgesteld tot begin December.

C. P. V.

Op initiatief van enkele Heeren en aanmoediging van het Bestuur is alhier opgericht een „Curaçaosche Pluimvee-vereeniging". Een voorloopig bestuur is gekozen, terwijl de Heer C. VAN DER MARK is aangewezen als adviseur der vereeniging. Het doel der vereeniging is door onderlinge samenwerking de nut-pluimveeteelt op ons eiland te bevorderen. Dit doel zal men trachten te bereiken, door den inkoop van goede voedersoorten, van geneesmiddelen, doelmatige voeder- en drinkbakken, het opkoopen van foktoomen, tevens door deskundige voorlichting te verschaffen, hetzij in de pers, hetzij door het verspreiden van lectuur.

De voedersoorten alsmede de geneesmiddelen etc. zullen aan de leden tegen kostprijs verschaft worden, terwijl bovendien alle leden recht hebben op gratis advies.

In de toekomst zal men eventueel tot de oprichting van een fokstation overgaan. Om lid te worden moet men f 25.— storten als inleggeld, terwijl van zelf sprekend alle leden de verplichting op zich nemen om de belangen der vereeniging te behartigen. Bij de eerste vergadering, die door 15 personen werd bijgewoond, gaven alle aanwezigen zich als lid op, terwijl nog verschillende ingezetenen zich door gemachtigden als lid lieten inschrijven.

Ten einde de jong opgerichte vereeniging meer bekendheid te geven en meer populair te maken, is er een algemeene vergadering uitgeschreven tegen 20 November, waartoe alle kippenliefhebbers worden uitgenoodigd. Deze vergadering zal worden gehouden in het gymnastieklokaal van de Hendrikschool, ten 8 uur 'savonds. Iedereen is er welkom. In deze vergadering zal door den Adviseur der vereeniging het doel en streven ervan worden uiteengezet.

Wij wenschen de jonge vereeniging, die voor velen van groot nut zal kunnen zijn, veel succes.

Treurig sterfgeval.

Zaterdag in den vroegen morgen overleed vrij plotseling Mevr. A. J. echtgenoote van den Heer E. J. Apotheker alhier, die zich juist dien dag naar bevond en zich in Duitschland naar Curaçao zou inschepen.

Daar men verdenking koesterde van vergiftiging, werd het lijk ter schouwing naar het Hospitaal vervoerd.

Onze deelneming aan den Heer J. met dit zoo treurig verlies.

In dank ontvangen.

Van het agentschap der K. N. S. M. nieuwe tijdtafels van de Colon- en Suriname-lijn, voor 't eerste halfjaar 1931, en een mooie reclameplaat van 't nieuwe stoomschip „Costa Rica." Van 't Agentschap van de H. A. P. A. G. een reclameboekje van de West-Indië trips per „Reliance en „Resolute."

Welkom.

Gisteren morgen arriveerde per vliegtuig van de Panamerican Airways de heer U. P. DELLAERT, Havenmeester van Schiphol, ter bestudeering van het vliegwezen in de West-Indiën. De heer D. J. Vries, Chef v. d. afd. Buitenland bij de K. L. M. heeft zich via Miami naar Suriname begeven. Van harte welkom!

Rapport-Brinkhorst.

Naar verluidt is het rapport-Brinkhorst in zake de oeververbinding bij het Bestuur ingekomen.

Scheiding van Noord- en Zuid-Nederland in 1830.

Op 4 Februari dezer jaars werd te 's Gravenhage door de groep Nederland van het Alg. Ned. Verbond de scheiding van Noord- en Zuid-Nederland in 1830, herdacht. Door het Bestuur van de Groep Ned. Antillen werd ons beleefd toegezonden een boekje, bevattende de redevoeringen op genoemden datum gehouden door de heeren prof. Dr. Z. W. Sneller, van Rotterdam, prof. W. Nolet, van Warmond, en Dr. N. Japikse, van 's Gravenhage.

Volgens het inleidend woord van J. N. Pattist, was het doel dezer redevoeringen, niet om „een sterk gekleurd beeld te vertoonen van de snoodheid der Belgen, en de ongereptheid der Noord-Nederlandsche gewetens"; doch om „als warme Nederlanders" eenig inzicht te geven in sommige oorzaken en sommige gevolgen van dat uiteenvallen der schepping van 1815" en zoodoende uit het verleden lessen te putten voor het heden en voor de toekomst.

De eerste spreker behandelde: „de economische structuur van het Koninkrijk der Nederlanden, 1815 1830;" de tweede: „de kerk- en schoolpolitiek van Willem I als een der oorzaken van de scheiding in 1830;" de derde en laatste spreker: „de internationale beteekenis van de scheiding tusschen Noord- en Zuid-Nederland."

'n Interessant boekje getuigend van zakelijk-nuchteren en strenge objectieven kijk op de geschiedenis, dat wij iedereen ter lezing kunnen aanbevelen.

Onzen beleefden dank aan het Bestuur van den groep Ned. Ant. voor de toezending.

„Midas" en „Atlas"

Deze week is de maandelijksche stoomverbinding Curaçao - St. Martin, en Curaçao - Bonaire geopend. Dinsdagmorgen vertrok de „Midas" naar St. Martin, waar hij gisteren morgen zou arriveeren. Hij zou daar blijven tot 's avonds om de menschen gelegenheid te geven hun correspondentie te regelen en te beantwoorden; en dan vandaar via de Zuid - Dominikaansche haven, naar Curaçao terugkeer.

Gisteren vertrok het SS. „Atlas" voor 't eerst naar Bonaire.

Wij hopen dat deze verbinding de bevolking ten goede kome.

Verdronken.

Verleden week Vrijdagmorgen gingen twee mannen van Knip uit om te visschen.

De een begaf zich te water om het net uit te zetten, de andere, een zekere E. A. bleef op 't strand bij zijn kano. Door een opkomende vloedgolf raakte deze kano vlot. De man zijn kano willende redden begaf zich te water: daar hij echter niet kon zwemmen, ging hij plotseling naar de diepte en verdronk. Toen men hem ophaalde, was hij reeds een lijk.

Diefstal bij de Panam.

Drie weken geleden werd bij de Panam. op S. Nicolaas, Aruba, de som van f. 16.800 gestolen.

Reeds een paar dagen te voren had men sporen ontdekt van inbraak. De politie werd gewaarschuwd, ook te Curaçao, aan welke het gelukte de hand te leggen op een Engelsch sprekend werkman van St. Martin, die enkele dagen na den diefstal op Curaçao was aangekomen, en bij wien men een groote som gelds vond, ongeveer f. 15.000 waarvan hij de herkomst niet kon aangeven. Een groot deel hiervan had hij gedeponeerd bij een kennis op Rio Canario, die de zaak echter verdacht vond, en aangaf. Donderdag verleden week werd de verdachte onder politiegeleide per H. M. Arend naar Aruba overgebracht.

Koloniale Raad.

In de vergadering van den Kol. Raad van Dinsdag 4 Nov. werden twee ontwerpen naar de afdeelingen verwezen, nl: het ontwerp-wapenverordening en het ontwerp tot wijziging van de verordening omtrent de legalisatie van handteekeningen.

Het lid R. J. Beaujon Jr. bracht namens de Commissie van verzoekschriften verslag uit over het adres in zake de „rookverordening." Z. h. s. vereenigde de Raad zich met de conclusie het adres bij de stukken te voegen en tegelijk met het ontwerp in de afdeelingen te behandelen.

Diefstal.

In den nacht van Woensdag op Donderdag is er ingebroken in een winkeltje van P. S. te San José, Pietermaai. De dief heeft bedaard en op z'n gemak de schroeven uit de hengsels van 't raam gehaald, daarna 't raam eruit genomen, en is zoo in den winkel doorgedrongen, waar hij den boel overhoop haalde. Met een groot aantal artikelen heeft hij zich uit de voeten gemaakt. De politie heeft de

Verkennersbivak op Jan Thiel.

Om 6 uur Vrijdagavond 8 Nov. vertrokken 2 trucks volgeladen met jongens in de beste stemming naar Jan Thiel, getuige de vele Padvindersliedjes welke uit volle borst gezongen werden en glundere gezichten. Het waren en 38. Reeds spoedig waren ze op de plaats van bestemming en in de maanlichte avond trok de lange linie jongens het prachtige hofje van den Heer Perret Gentil binnen, dat deze zoo welwillend afgestaan had voor bivakverblijf. Terwijl de Vaantjes zich belastten met 't opbouwen van 't kampvuur, ging de Troep op zwerftocht, en terugkomend ontmoetten ze hun ondervoorzitter, den Hr. Winkel en den Heer Maduro welker komst ons aangenaam verraste. Een hoeraatje ging op (want jongens houden nu eenmaal van zoet) toen 't bleek, dat onze onder-voorzitter een fijn blik met koekjes in z'n auto had, wat de jongens wel apprecieerden.

Twee jongens, n.l. Schouwé en Hilario de Windt werden met de gebruikelijke ceremonie als lid aangenomen.

Rond 't kampvuur gezeten, werd er veel gezongen en heeft elke patrouille gedemonstreerd, hetwelk soms erg vermakelijk was en waarbij bleek dat jongens vindingrijk zijn.

Na de taptoe ging elke patrouille in bivak en regelde haar eigen wachtdienst, maar niet alvorens reeds het vleesch voor den volgenden dag was klaargemaakt.

Dat de wachten goed waaks waren, bleek uit een overval die mislukte.

Den volgenden dag bij de reveille was 't wasschen voor elke patrouille en vervolgens ging 't ontbijt er wel in. Daarna aantreden en inspectie en ging het naar de badplaats, waar gratis gebruik van gemaakt mocht worden en waar de jongens zeer genoten hebben.

Vervolgens marcheerde de Troep terug, voorop de vlag en 2 trommels, en was 't na de rust onder de Mangoboomen het eten klaarmaken.

Elke patrouille met haar potten en pannen bij haar eigen bivak-keukentje; het was een druk bakken en braden, terwijl de Hop en z'n Vaantjes de aardappels, het vleesch en de groenten, en bij een patrouille zelfs de soep inspecteerde. Daarna om 1 uur at elke patrouille haar eigen klaargemaakt potje en gingen de leiders bij de patrouilles te gast. 't Was heerlijk! Slechts in de V. patrouille was 't vleesch een beetje taai.

Hierna afwaschcorvee en vervolgens inspectie over de potten en pannen en terrein, waarbij bleek dat alles keurig in orde was.

Na een flinke rust, waarbij een verhaal voorgelezen werd, deed de Troep zich te goed aan cocosnoten, welke van den Hr. Perret Gentil afkomstig waren en in twee zakken gebracht werden.

Hierna nog een fijn sluipspel: „Padvinder ontmoet Padvinder" en na 't waschen en de laatste mededeeling trok de lange linie jongens in 't reeds vallende duister naar de trucks en vervolgens naar huis. Precies 6.30 volgens afspraak arriveerden zij weer te Willemstad en gingen welvoldaan naar huis.

Arubiaansche vuurpijltjes.

De Panamerican Petroleum Corp. vraagt prijsopgave van inbraakvrije kluizen en tevens enkele kassiers die genegen zijn de verantwoordelijkheid te dragen ook voor inbraak gedurende hun afwezigheid gepleegd. Amerikanen komen niet in aanmerking.

„Van de militaire politie, verlos ons" is het nieuwste schietgebedje van de inwoners van San Nicolaas. Kan Mr. Hoorweg hier geen redding brengen?

De opbrengst van de verkoop van gieten, schapen enz. de vorige maand door de politie te San Nicolaas gehouden is onbekend gebleven.

Volgens „Husticia" is San Nicolaas ten opzichte van Sta Cruz „na fin di mundo". Dat bewijst dat hij niet veel verstand heeft van afstanden, want de weg is precies acht mijlen van kerk tot kerk.

R. D. in de „Amigoe di Curaçao" van 4 October heeft met werkelijk goeden wil geen doorslaand argument *tegen* de instelling van militaire politie kunnen vinden. Wij hadden graag de doorslaande argumenten *vóór* deze instelling willen hooren.

Naar wij vernemen is tegen de twee Amerikanen die laatst, toen zij voorbij de politiewacht van San Nicolaas liepen, door den aldaar zittenden politie-man werden binnengeroepen en opgesloten, proces verbaal opgemaakt wegens dronkenschap. Vreemde manieren om dronken menschen te arresteeren houdt men er tegenwoordig hier op na.

Volgens „Pionier" werd de feestvreugde bij een verjaarpartij van een familie op San Nicolaas verstoord door den inval van twee politiemannen, die een vergunning eischten. Leve de vrijheid!

Behalve de cabaret-girls schijnen Amerikaansche dokters voor de Panam. bijzondere voorrechten te genieten bij het binnenkomen en zich vestigen op Aruba. De vorige maand kwamen er weer twee nieuwe dokters om de twee andere te vervangen. Gaat dat zoo maar? Zijn de Amerikaansche diploma's tegenwoordig ook geldig op Aruba?

Uit zeer betrouwbare bron vernemen wij dat er groote knoeierijen ontdekt zijn bij de zandlevering aan openbare werken op Curacao. Meer dan een jaar schijnt het te hebben geduurd zonder dat de betrokken personen die van uit Aruba gewaarschuwd werden, een onderzoek instelden. De zaak schijnt nu in handen van den kantonrechter te komen en er zal een uitgebreid onderzoek worden ingesteld. Wij beginnen te begrijpen hoe het geld van de Openbare Werken zoo gauw opraakt. Er moet nu klaarheid komen.

Op Aruba heerscht op het oogenblik een kleine epidemie van kinkhoest en geweldig uitgebreide epidemie van "Urbinitis". Vorige week werden allen, die in de raadzaal aanwezig waren bij het verlaten van het gebouw gefouilleerd. Anonymus.

Muziekcorps SCHERPENHEUVEL.

Uitvoering op Zondag 16 Nov. a. s. des avonds om 7½ uur op 't Brionplein.

Opgedragen aan den philantroop, den Weldoener en Vriend van Scherpenheuvel, den Heer MORRIS CARDOZE op zijn 75sten Verjaardag.

PROGRAMMA.

1. Boulogne Sur Mer. Pas redoublé. A. du Rudemont.
2. La Montagnarde. Ouverture. F. J. Schweinsberg.
3. Theresen. Grande Valse de Concert. C. Faust.
4. Fête Printanière Ouverture. Jos. Kessels
5. Isabelle. Ouverture. E. Ercke.
6. Caprice sur l'opera Norma. Bellini.
7. Nelly. Valse de Concert. A. Rulland.
8. Quélus. Pas redoublé. E. Nicaise.

Boekbeoordeeling.

IN VOLLEN BLOEI

door Heinrich Faszbinder. Uit het Dtitsch vertaald en bewerkt door W. L. W. Wentholt, R. K. Priester.

Een boek van innerlijk volgroeid worden voor onze toekomstige vrouwen.

Voor de vorming van 't karakter in de moeilijke jaren is er veel gewonnen als jonge menschen dan eens een ernstig boek ter hand nemen en dat wat mediteerend lezen. Zoo'n lectuur wordt dan dikwijls een plotselinge zelfopenbaring van de hoogste beteekenis: 't Is dieper inzicht in eigen moeilijkheden, een nieuwe kracht en steun in allerlei gevaren. Een boek nu, dat uiterst geschikt is voor onze *jonge dames* is dit werk van Faszbinder. 't Is een echt Rocmsch. meesleepend en overtuigend geschreven werk, dat niets van het leven verbloemt, maar toch ook niet overdrijft. Als inleidend hoofdstuk spreekt de schrijver over de verantwoordelijkheid van 't leven, het geluk onzer ziel. Dat hangt af van ons zelf. Anderen kunnen raad geven, plannen voorteekenen, maar de uitwerking behoort bij ons. Iedere opvoeding is ten slotte zelfopvoeding. En dat het zoo is, is goed. Daarop berust onze zedelijke grootheid en waardigheid.

't Eerste deel van dit boek zijn vragen en verlangens; 't tweede deel is gewijd aan persoonlijkheid. Daar wordt het echte leven van onze moderne meisjes geteekend met al de grootheid en verhevenheid, met al de gevaren, die het overal bedreigen. Dit boek getuigt van veel levensondervinding. 't Laatste deel spreekt over de gemeenschapsvormen, over vriendschap, enz. Onze jonge dames zij dit keurig vertaald en mooi uitgegeven werkje ten zeerste aanbevolen.

Dit boek is verkrijgbaar bij de R. K. Boekhandel „St. Augustinus" St. Thomas College, Fraterhuis Aruba en Fraterhuis Bonaire.

Opgave ingetrokken rijbewijzen over de maand October 1930. (en laatste gedeelte September.

Elarjan Regalo op 23-9-1930 voor 3 maanden.

Ramon de Windt op 23-9-193h voor 3 maanden.

Joseph Pietersz op 3-10-1930 voor 1 maanden.

Eduard Boodoosing op 17-10 1930 voor 3 maanden.

Willem Leers op 21-10-1930 voor 6 maanden.

Eli Burke op 21-10-1930 voor 4 maanden.

Joseph Henri op 21-10-1930 voor 3 maanden.

Odilion Fermin Lake op 25-10-1930 voor 2 maanden.

Gomercina Libero op 28-10-1930 voor 3 maanden.

Johan Lean op 28-10-1930 voor 3 maanden.

Bekendmaking.

Hij, die er prijs op stelt het nummer aangegeven op de hem krachtens de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" voor zijn motorrijtuig, rijwiel of motorboot uitgegeven nummerplaat of platen ook voor het belastingjaar 1931 te behouden, kan in de maand November a.s. zijn wensch hiertoe schriftelijk aan den ondergeteekende kenbaar maken.

Curaçao, den 29n October, 1930.

De Koloniaal Ontvanger

2—3 *MUSSENDEN.*

Steunt het „Apostolaat der Zee."

De Directie v. Welgelegen verzoekt vriendelijk, dat de Dames zich, als altijd, onderscheiden door haar zedig deftige kleeding.

La Dirección del Colegio Welgelegen Suplica que las Damas se presenten como siempre con decoro.

Dr. Ch. J. Samson

Medico

suspende sus trabajos profesionales hasta nuevo aviso.

3—3.

Bekendmaking.

De openbare verkooping van juweelen en gouden en zilveren voorwerpen, van en met **2 Januari 1929** *tot en met* **30 Juli 1929** *ter De Spaar-en Beleenbank van Curacao beleend ouder No.* **T 1866** *tot en met No.* **T 8848**, *zal aanvangen op* **Donderdag** *den* **20 November** *a.s. des morgens* **te negen uur** *in het lokaal der vennootschap, en zal worden voortgezet op de volgende* **Donderdagen**.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop hunner panden te **voorkomen** *door* **zoo spoedig mogelijk** *de verschuldigde interesten te komen aanzuiveren.*

Willemstad, den 15 November 1930.

De Voorzitter.

P. L. GORSIRA.

Zendt lectuur voor het „Apostolaat der Zee".

„Apostolaat der Zee"

Geef U op bij:

VAN EEDEN, Loods, of

C. KRAMER, Ambtenaar

v. Stoomwezen.

GETROUWD

De Heer A. Lionel Wever

MET

Mej. Hubertine de Groot.

Utrecht—Holland Oct. 30—1930.

EENIGE KENNISGEVING.

2—3

DANKBETUIGING.

Bij deze betuigen wij onzen hartelijken dank aan Dr. Hugenholtz en de Eerw. Zusters van het St. Elisabeths Gasthuis voor de zoo liefdevolle verzorging van ons teer bemind dochtertje

CORRIE,

dat, hun teedere zorgen ten spijt, ons door den dood ontrukt is.

J. ROELEN EN ECHTGENOOTE.

Onzen hartgrondigen dank aan alle vrienden en kennissen, en heel bijzonder aan de Zusters en leerlingen van het St. Martinus-Gesticht voor de innig-hartelijke deelneming aan onze diep bedroefde harten bewezen gedurende de smartelijke ziekte en bij het overlijden van ons zoo innig bemind dochtertje.

CORRIE.

God, de Gever van alle goed, moge hen deze hartelijke deelneming in onze diepe smart vergelden.

Curaçao Nov. 1930. *J. ROELEN en ECHTGENOOTE.*

De veroordeeling van Kapitein Borren.

Motiveering van het vonnis van het Hoog Militair Gerechtshof.

Na uitvoerig de dagvaarding, de opgaven van kapitein Borren en de verklaringen van getuigen en deskundigen te hebben gereleveerd, kwam het Hoog Militair Gerechtshof in zijn sententie over de zaak van kapitein Borren tot de volgende rechtsoverwegingen:

Overwegende dat het Hof door den inhoud van voormelde bewijsmiddelen wettig en overtuigend ten laste van beklaagde bewezen acht: dat hij, als bevelvoerend militair, immers als militair-commandant van de te Willemstad op Curaçao gelegerde en in garnizoen zijnde militaire troepen, zoomede van het aldaar aan de monding van de St. Annabaai gelegen militair bezette Waterfort en als zoodanig verantwoordelijk voor de veiligheid van dat fort en de aldaar gelegerde militairen, verzuimd heeft doeltreffende maatregelen te treffen ter behoorlijke militaire bewaking en verdediging van gemeld fort en van bedoelde militairen, tengevolge van welke ernstige nalatigheid het fort in den avond van 8 Juni 1929 volstrekt onvoldoende bewaakt is geweest en geheel open en onverdedigd heeft gelegen voor een onverhoedschen vijandelijken overval, en het aldus aan zijn schuld te wijten is geweest, dat te omstreeks 9 uur van dien avond een groot aantal in twee trucks vervoerd wordende personen, onder wie zekere Urbina als aanvoerder fungeerde, met groote driestheid en snelle vaart de militair onbewaakte, openstaande poort, welke vanuit het Gouvernementsplein toegang tot het Waterfort verleent, is kunnen binnenrijden, vervolgens de in dat fort aanwezige momenteel nagenoeg onbewapende, immers tot het weerstaan van een onverhoedschen vijandelijken aanval onvoldoend bewapende militairen heeft kunnen overvallen, met geweld van wapenen heeft kunnen uiteenjagen en gedeeltelijk heeft kunnen overmeesteren en zich van het fort heeft kunnen meester maken, al hetwelk ook inderdaad heeft plaats gehad; overwegende, dat het Hof alsmede bewezen acht, dat de in de te laste legging bedoelde personen waren, zooals daar staat aangegeven: opstandelingen, immers aan het Nederlandsch gezag onderworpen en tegen dat gezag opstandigen; dat toch, zooals uit den inhoud van voormelde bewijsmiddelen blijkt, het hier betreft een groep personen, voor het meerendeel in Curaçao gevestigd, die vanuit Rio Canario onverhoeds het door de militaire troepen bezette Waterfort hebben overvallen, gewapenderhand de enkele verdedigers hebben neergeslagen, zich van het Waterfort en van daarin aanwezige wapens en munitie hebben meester gemaakt, hun wil door middel van den door hen overmeesterden militairen commandant en onder bedreiging met plundering en brandstichting aan den hoogsten gezagvoerder van Curaçao hebben weten op te leggen en tenslotte dien gezagvoerder en den militairen commandant met geweld met zich mede hebben gevoerd; dat zoodanige personen volkomen beantwoorden aan de omschrijving van hen in de te laste legging gegeven:

overwegende dat het Hof eveneens als bewezen aanneemt, dat de overval aan beklaagde's schuld te wijten is geweest; dat toch deze militaire commandant, wetende dat op Curaçao eenige duizenden Venezolanen, onder wie vele woelige elementen, revolutionnairen en communisten gevestigd waren en dat hij, als dáár den politiedienst niet uitoefenende, van hun gedragingen op Rio Canario, nagenoeg niets gewaar werd, desniettegenstaande het Waterfort, waarin al zijn troepen gelegerd en al zijn machtsmiddelen geborgen zijn, volstrekt onvoldoende bewaakt heeft gelaten; dat hij het daarbij nog heeft opengesteld voor iederen kwaadwillige en iederen spion die met eigen oogen van de geheel onvoldoende bewaking zich zou wenschen te overtuigen; dat hij aldus als het ware heeft uitgelokt tot een overval en het dan ook aan zijn schuld moet worden geweten, wanneer de overval plaats vindt; dat immers een onverhoedsche aanval met een geringe, bijeengeraapte en van wapens slecht voorziene bende tegen een militair garnizoen, gelegen in een met muren omringd kazernement, slechts dan zal worden ondernomen, wanneer van te voren voor den aanvaller vrijwel vaststaat, dat de onderneming voor hem geen of zoo goed als geen risico zal medebrengen; dat voorzeker beklaagde, zooals blijkt uit den inhoud van bovenvermelde, d e z e n aanvaller ruimschoots in de gelegenheid heeft gesteld om gewaar te worden, dat voor diens onderneming alle factoren voor succes aanwezig waren; dat beklaagde ook niet daarmede zich kan verontschuldigen, dat het aantal van zijn politie-militairen onvoldoende was voor de uitoefening van den aan zijn troepen opgedragen politiedienst; dat hij toch niet had mogen voorbij zien, zooals hij zeker niet zou hebben gedaan, indien niet de nieuw opgedragen taak al zijne gedachten had ingenomen, dat hij was de militaire commandant van de troepen op Curaçao en dat de verzekering van de veiligheid van zijn troepen en van de ongestoorde beschikking over het Waterfort, waarin die troepen gelegerd en al zijn machtsmiddelen geborgen waren, zijn eerste en hoogste taak was en bleef; dat bovendien zooals de eerst via den overval genomen maatregelen hebben doen zien, die veiligheid met de beschikbare middelen en zonder dat daarvoor militairen aan hun politietaak behoefden te worden onttrokken, had kunnen zijn verzekerd;

overwegende, dat het ten laste van beklaagde bewezen verklaarde behoort te worden gequalificeerd als: „het als bevelvoerend militair aan zijn schuld te wijten hebben, dat eenige bezette plaats door den vijand wordt overvallen", strafbaar gesteld bij artikel 74 van het Wetboek van Militair Strafrecht voor de Kolonie Curaçao, in verband met de artikelen 1 van dat Wetboek en 90 van het Wetboek van Strafrecht voor die kolonie;

dat wel door den raadsman van den beklaagde is betoogd, dat voornoemd artikel 74 ten dezen niet van toepassing zoude zijn, voordat een van de gemeenschappelijke karaktertrekken van overschreden misdrijven zoude zijn dat zij niet dan in geval van oorlog of onder daarmede gelijkstaande omstandigheden gepleegd kunnen worden; dat echter artikel 74 spreekt van door den vijand overvallen worden, terwijl ingevolge de beide andere, bovengenoemde wetsartikelen onder vijand zijn begrepen opstandelingen; dat daarom, waar hier de overval door opstandelingen is geschied, bezwaarlijk is in te zien, waarom het artikel toepassing zoude moeten missen.

Overwegende de op te leggen straf:

dat aan beklaagde zijn ernstige nalatigheid, die zulke schromelijke gevolgen heeft gehad, zwaar zou moeten worden aangerekend, ware 't niet, dat ter terechtzitting zooveel gunstigs omtrent den persoon en de werkzaamheid, onder zeer moeilijke omstandigheden, van beklaagde met betrekking tot de uitoefening van zijn politie-taak is gebleken en tevens aan den dag is gekomen hoe de Nederlandsche regeering in het openbaar en ook in geschrifte tegenover den Gouverneur van Curaçao, opperbevelhebber van de aldaar aanwezige krijgsmacht, de politie-taak der troepen steeds op den voorgrond heeft geschoven en aan haar zuiver militaire functie nagenoeg geen aandacht heeft gewijd; dat, waar beklaagde dit hem van hoogerhand gegeven voorbeeld heeft gevold, daarvoor inderdaad verzachtende omstandigheden mogen gelden; dat beklaagde, op wien practisch is gedemonsteerd, dat de ondanks zijn aanhoudend aandringen niet op volle sterkte gebrachte Rijkslandmacht niet ter zelfder tijd kon dienen tot bescherming der kolonie, waarvoor wetgever haar blijkens artikel 99 van het Regeeringsreglement heeft bestemd, en tot uitoefening van den politiedienst op Curaçao, deze proefneming niet al te duur zal mogen bekoopen;

dat het Hof, een en ander in aanmerking nemende, meent te kunnen volstaan met aan beklaagde een zeer lichte gevangenisstraf op te leggen;

dat het Hof daarbij uiteraard buiten beschouwing heeft moeten laten beklaagde's gedrag tijdens en nà den overval, omdat de tenlastelegging dàt terrein niet bestrijkt en dat gedrag aan 's Hofs oordeel dus niet is onderworpen.

Recht doende in eersten en naatsten aanleg:

In Naam der Koningin! Ingevolge artikel 11bis van de „Invoeringsbepalingen Militair Straf- en Tuchtrecht Curaçao"; met toepassing van de boven aangehaalde wetsartikelen en gezien de artikelen 75 en 76a van 's Hofs Provisioneele Instructie; verklaart ten laste van beklaagde wettig en overtuigend bewezen als boven is aangegeven; kwalificeert het bewezen verklaarde als daar is gezegd; veroordeelt beklaagde te dier zake tot een gevangenisstraf van één dag; spreekt beklaagde vrij van het hem te laste gelegde voor zooverre dit boven niet als bewezen is aangenomen.

De Russische dumping.

De sovjet-dictator Stalin heeft een nieuw schrikbewind ingeluid. Dagelijks vallen wederom talrijke slachtoffers in de geheime Russische gevangenissen, terwijl, om het ontzag voor de monsterachtige dictatuur te handhaven, nu en dan massa-executies in het openbaar plaats hebben of ten minste, na de voltrekking der summiere vonnissen, bekend worden gemaakt.

Deze hernieuwde terreur wordt in verband gebracht met het verzet der rechtsche groepen in de communistische partij tegen den geweldigen uitvoer van levensmiddelen uit Rusland, terwijl het Russische volk zelf aan een ontzettenden hongersnood ten prooi is. Dit verzet uit zich — een zeer kenmerkend verschijnsel in de raden-republiek — in groote massa-betoogingen, welke tot in het hartje van Moskou gehouden zijn. Er schijnt zelfs, volgens betrouwbare berichten, in de stad van Stalin een soort revolutie onder de fabrieksarbeiders te zijn uitgebroken tegen de ruïneerende dumping-politiek der sovjet-regeering, welke de noodzakelijkste levensbehoeften uitvoert, uits uitend om de prijzen in het buitenland te drukken en de industrieele welvaart van andere landen te ondermijnen.

In Rusland zelf is de dumping-politiek een misdaad tegen het eigen proletariaat en de boeren genoemd; niet minder is zij een misdaad tegen den arbeid in de geheele wereld.

Soms wordt de meening geuit, dat de sovjets hun dumping-politiek uitvoeren om aan geld voor het vijfjaren-plan en voor de propaganda te komen. Het is mogelijk, dat Moskou een dringende onmiddellijke behoefte aan cash heeft, maar dan is de wijze, waarop het zijn kasgeld poogt te verkrijgen toch rampzalig ook voor de financieele positie van het land zelf. Want volgens statistieken, welke uit bolschewistische bron stammen, heeft Rusland de laatste drie jaar alleen op den graanuitvoer een driehonderd millioen gulden toegelegd. Voor boter wordt het jaarlijksche verlies op tachtig, voor vlas op vijf en twintig, voor hout op zeventig en voor andere artikelen tezamen op een honderdvijftig millioen gulden geschat. En dan wordt daarbij nog alleen rekening gehouden met het werkelijke verschil tusschen de prijzen welke door de sovjet-agenten voor den buitenlandschen handel worden aanvaard en de laagste prijzen voor de uitgevoerde artikelen op de wereldmarkt. De verliezen omvatten dus nog niet de hooge vrachten en de talrijke andere onproductieve lasten, welke door deze „krankzinnige politiek" vereischt worden.

Deze geweldige sommen moeten uit het arme Russische volk, dat de grenzen van het pauperisme wel reeds overschreden heeft, geperst worden. De huidige machthebbers houden echter, niettegenstaande alle protesten, aan hun tactiek vast. Deze is een essentieel onderdeel van het beruchte vijfjarenplan, dat met een onverbiddelijke gestrengheid wordt doorgevoerd, hoeveel menschen van het eigen land er ook aan ten offer mogen vallen.

Onbegrijpelijk is slechts, hoe de wereld buiten Rusland, kapitaal, arbeid en regeering, een dergelijke actie, welke op de vernietiging van de wereldwelvaart moet uitloopen en welke ongetwijfeld als een der oorzaken van de huidige, nog steeds verder om zich heen grijpende economische wereldcrisis moet beschouwd worden, zoo passief over zich heen laat gaan. Slechts enkele landen hebben gereageerd: Frankrijk, Hongarije en Canada hebben maatregelen van min of meer verstrekkenden aard getroffen; de Vereenigde Staten hebben de producten, welke uit „slaven-arbeid" voortkomen, als dumpings-artikelen gekwalificeerd en den invoer er van verboden. Maar overigens nemen we een onverschilligheid waar, welke met den vollen ernst van den toestand eenvoudig spot. Toen tijdens de jongste assemblee gepoogd werd een eenheidsfront nog niet eens tegen het ruïneerende bolschewisme, maar eenvoudig tegen de voor alle naties sociaal en economisch zoo noodlottige dumping-politiek der sovjets te vormen, bleek het onmogelijk de volken, die in hun bestaan bedreigd worden, voor deze zoo noodzakelijke actie samen te brengen. Er waren onmiddelijk spelbrekers, die het gemeenschappelijk verweer verijdelden.

En toch staan hier kapitaal, arbeid en gezag op het spel. Dat de sovjets alle waarden kunnen omverwerpen, het geld zijn koopkracht ontnemen, den arbeid onder gezonde omstandigheden onmogelijk maken, het gezag door het zaaien van ontevredenheid en rebellie ondermijnen, is eenvoudig en alleen aan de laksheid der volken toe te schrijven die de hoogste goederen van menschheid en beschaving niet kunnen of durven verdedigen.

Erger nog, nog steeds stroomen credieten naar Rusland, vaak met staatswaarborg verleend, credieten, welke Rusland in staat stellen de dumping te financieren; nog steeds houden breede massa's der arbeiders het oog op Moskou gericht als op het heil der wereld, terwijl daar het proletariaat erger uitgebuit wordt dan waar op de aarde ook.

Zullen nu, nu niet alleen de ideëele, maar ook de materieele goederen der volken bedreigd worden, eindelijk de oogen opengaan? Zullen eindelijk kapitaal, arbeid en gezag de handen ineenslaan om het gevaar te keeren, dat uit het Oosten opkomt, Sovjet-Rusland bestaat slechts door de onbegrijpelijke welwillendheid der beschaafde wereld. Zal nu eindelijk aan deze schande een einde komen?

De tijd dringt; een antwoord mag niet lang meer op zich laten wachten.

TIEN JAREN POOLSCH-RUSSISCH VREDE.

De Polen als redders van Europa.

Zaterdag 18 October was het 10 jaren geleden dat de wapenstilstand werd gesloten tusschen Sovjet-Rusland en Polen. Een wapenstilstand, waarmede de veroveringspoging der bolsjewistische revolutie tegen Polen èn tegen geheel West-Europa een vernietigend einde nam.

Polen zal dien dag jubelend herdenken, maar ook heel West-Europa moet dien dag in dankbare herinnering opzien naar God en naar het Poolsche volk, dat 10 jaar geleden voor de derde maal de redder was van Europa uit den greep van aan het christendom vijandige machten.

Reeds in 1241 wist dat heldenvolk, welks geschiedenis een aaneenschakeling is van strijd tegen overweldigingspogingen, de Mongolen te keeren, die hun land benaderden.

In 1683 hield Johannes Sobieski met zijn handje-vol Poolsche troepen de Turken tegen, die op hun veroveringstocht door Europa reeds het beleg hadden geslagen voor Weenen.

En nu 10 jaren geleden hebben de nazaten van de mannen van Sobieski het sovjetleger, dat reeds tot het hart van hun pas herboren staat was doorgedrongen en welks opzet het was de heerschappij van het roode vaandel niet slechts in Polen, maar over heel West-Europa uit te breiden, een tweetal vernietigende slagen toegebracht onder aanvoering van hun vermaarden generaal Pilsoedski.

Het merkwaardige zoowel in den strijd der Polen van 1683 als in dien van 1920 is, dat beide malen wat menschelijk onmogelijk werd geacht, is geschied. In 1683 verscheen Johannes Sobieski met een betrekkelijk kleinen troep soldaten, die armoedig waren gekleed en slecht uitgerust, tegenover het veel sterkere en uitstekend bewapende Turksche leger. In 1920 waren de troepen, die onder persoonlijke leiding van generaal Pilsoedski in den slag van Warschau een doorbraak forceerden en het sovjet-leger in de flank aanvielen, uitgeput en slecht bewapend. En toch, beide keeren werd op een geweldige overmacht een schitterende overwinning behaald.

Men mag deze successen voor een groot deel aan den moed en de genialiteit der veldheeren toeschrijven, zeker, maar menschelijkerwijze gesproken waren deze overwinningen toch onmogelijk en nog zijn ze, technisch beredeneerd, niet geheel verklaarbaar.

Is het wonder, dat velen dan ook meenen, hier een ingrijpen van hoogere Macht te moeten zien, die niet heeft gewild, dat het christendom in West-Europa door de Mahomedanen of bolsjewieken werd vertreden en uitgeroeid?

Telkenmale heeft de Voorzienigheid zich het edele Poolsche volk uitgekozen tot een bolwerk tegen de het christendom vijandige volken. Die taak, die roeping, heeft Polen steeds schitterend volbracht.

Het was Polen in 1920 niet te doen om grondgebied te veroveren; de strijd tegen de bolsjewisten was louter een verdedigingsoorlog.

Voor de 10-jarige herdenking van hetgeen in 1920 is geschied, is dan ook niet de dag van de overwinning op de sovjettroepen gekozen, maar de dag van den wapenstilstand.

Want „Polen viert niet den oorlog, maar het viert den vrede", zegt Max Gorynski in zijn onlangs verschenen brochure „Wie Sowjet-Russland von Europa fern gehalten wurde".

En dien vrede dient heel West-Europa, dat er zoo nauw bij betrokken is geweest, met Polen mede te vieren.